

ชนิดาภา ทวีนุช: การประเมินการใช้ยาฟิลาเกรสทิมและลิโนเกรสทิมเพื่อการรักษาโรคมะเร็งทางโลหิตวิทยาที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์. DRUG UTILIZATION EVALUATION IN THE TREATMENT OF HEMATOLOGIC MALIGNANCIES AT KING CHULALONGKORN MEMORIAL HOSPITAL
อ. ที่ปรึกษา : รศ. ประภาพักตร์ ศิลปโชติ, อ. ที่ปรึกษาร่วม : นายแพทย์อุดมศักดิ์ บุญวรเศรษฐ์
173 หน้า. ISBN 974-53-2135-4.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการใช้ยาฟิลาเกรสทิมและลิโนเกรสทิมเพื่อการรักษาโรคมะเร็งทางโลหิตวิทยาที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ รูปแบบการวิจัยเป็นเชิงพรรณนาที่ประเมินการใช้ยาเปรียบเทียบกับระหว่างก่อนและหลังมีเกณฑ์ใช้ยา โดยก่อนใช้เกณฑ์เป็นการประเมินการใช้ยาแบบย้อนหลัง หลังใช้เกณฑ์เป็นการประเมินการใช้ยาขณะที่มีการใช้ยา ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่าง 1 สิงหาคม 2546 ถึง 30 ตุลาคม 2547 โดยใช้เกณฑ์ที่ดัดแปลงจากแนวทางการใช้ยาของสมาคมโรคมะเร็งสหรัฐอเมริกาและได้รับการรับรองจากแพทย์หน่วยโลหิตวิทยาโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ การประเมินการใช้ยาแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) การตัดสินใจใช้ยา 2) กระบวนการที่ควรกระทำระหว่างการให้ยา นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษาผลการรักษาด้วย

ผลการประเมินด้านการตัดสินใจใช้ยา พบว่า ก่อนใช้เกณฑ์ใช้ยาตรงเกณฑ์ร้อยละ 93.1 ไม่ตรงเกณฑ์ร้อยละ 6.9 หลังใช้เกณฑ์ใช้ยาตรงเกณฑ์ร้อยละ 98.9 ไม่ตรงเกณฑ์ร้อยละ 1.1 โดยเป็นการใช้ยาเพื่อป้องกันแบบปฐมภูมิมากที่สุดทั้งสองกลุ่ม (ร้อยละ 46.9 และ 48.7 ตามลำดับ) ผลการประเมินด้านขนาดยาเพื่อลดภาวะนิวโทรฟิลต่ำ พบว่า ก่อนใช้เกณฑ์ ใช้ยาตรงเกณฑ์ร้อยละ 67 ไม่ตรงเกณฑ์ร้อยละ 33 หลังใช้เกณฑ์ใช้ยาตรงเกณฑ์ร้อยละ 80 ไม่ตรงเกณฑ์ร้อยละ 20 การใช้ขนาดยาเพื่อเร่งการเคลื่อนย้ายเซลล์ต้นกำเนิดพบว่าใช้ขนาดยาตรงเกณฑ์ในทั้งสองกลุ่ม การติดตามอาการไม่พึงประสงค์พบอัตราการเกิดอาการไม่พึงประสงค์ก่อนและหลังใช้เกณฑ์ร้อยละ 17.2 และ 18.3 ตามลำดับ การประเมินผลการรักษา กรณีใช้เพื่อลดภาวะนิวโทรฟิลต่ำพบว่าเกิดภาวะไข้จากเม็ดเลือดขาวต่ำก่อนและหลังใช้เกณฑ์ร้อยละ 3.2 และ 9.1 ตามลำดับ ผลการรักษาภาวะไข้จากเม็ดเลือดขาวต่ำหาย ก่อนและหลังใช้เกณฑ์ร้อยละ 100 และ 93 ตามลำดับ ผลการใช้เพื่อเร่งการเคลื่อนย้ายเซลล์ต้นกำเนิดพบว่าเก็บเซลล์ CD₃₄ ได้ตรงเกณฑ์ก่อนและหลังใช้เกณฑ์ร้อยละ 100 และ 67 ตามลำดับ ผลการรักษากรณีให้ยาหลังการปลูกถ่าย มีภาวะไขกระดูกติดร้อยละ 100 ทั้งก่อนและหลังใช้เกณฑ์ การใช้ยาตรงเกณฑ์ครบทุกข้อ พบว่าก่อนใช้เกณฑ์ใช้ยาตรงเกณฑ์ร้อยละ 54 มูลค่า 2,361,523 บาท ไม่ตรงเกณฑ์ร้อยละ 34.5 มูลค่า 1,396,495 บาท ไม่สามารถประเมินได้ร้อยละ 11.5 มูลค่า 535,562 บาท หลังใช้เกณฑ์ใช้ยาตรงเกณฑ์ร้อยละ 62.1 มูลค่า 2,389,340 บาท ไม่ตรงเกณฑ์ร้อยละ 18.4 มูลค่า 749,701 บาท ไม่สามารถประเมินได้ร้อยละ 19.5 มูลค่า 557,622 บาท

จากผลการวิจัยพบว่าหลังใช้เกณฑ์การใช้ยาที่ไม่ตรงเกณฑ์ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และมีการใช้ยาตรงเกณฑ์เพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงควรดำเนินโครงการประเมินการใช้ยาต่อไปเพื่อส่งเสริมการใช้ยาอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ป่วย

ภาควิชา.....เภสัชกรรม..... ลายมือชื่อนิติ.....

สาขาวิชา.....เภสัชกรรมคลินิก..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา.....2547..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

KEY WORD: DRUG USE EVALUATION/ G-CSF/ GUIDELINE/ CRITERIA/ FILGRASTIM/

CHANIDAPA TAWENUCH: DRUG UTILIZATION EVALUATION OF FILGRASTIM AND LENOGRASIM IN THE TREATMENT OF HEMATOLOGIC MALIGNANCIES AT KING CHULALONGKORN MEMORIAL HOSPITAL. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF PRAPAPUCK SILAPACHOTE, THESIS COADVISOR : UDOMSAK BUNWORASATE, MD., 173 pp. ISBN 974-53-2135-4.

The purpose of this study was to evaluate the use of filgrastim and lenograstim in the treatment of hematologic malignancies at King Chulalongkorn Memorial Hospital, in term of qualitative and quantitative aspects. Descriptive study design was performed to compare the drug use between before criteria implementation which was retrospective and after which was concurrent, The study was conducted during August 1, 2003 to October 31, 2004 using criteria approved by specialist from Division of Hematology. Drug use evaluation was performed 2 parts 1) justification of use 2) process indicators and outcome of treatment was also monitored .

During the study period, G-CSF prescribed before and after criteria implementation were 87 times in 48 patients and 87 times in 62 patients, respectively. The results of justification of use showed that before and after implemented criteria, G-CSF use met criteria were 93.1% and 98.9% and not met criteria were 6.9% and 1.1%, respectively. Primary prophylaxis represented the largest proportion of G-CSF use in both group(46.9% and 48.7%). The dose of G-CSF used for reducing neutropenia showed that before and after criteria implementation, G-CSF use met criteria were 67% and 80% and not met criteria were 33% and 20%. Dose used for stem cell mobilization complied with criteria in both group. The rate of adverse drug reaction in before and after criteria implementation were 17.2% and 18.3%. The outcome measure, the episodes of febrile neutropenia requiring hospitalization were 3.2% and 9.1%, the recovery for febrile neutropenia treatment were 100% and 93% in before and after criteria implementation. The total of CD₃₄ leukapheresis met criteria were 100% and 67% in before and after criteria implementation. The engraftment in posttransplant were 100% in both group. Before and after criteria implementation, G-CSF use were complied with all categories were 54% equivalent to 2,361,523 baths of drug cost and 62.1% equivalent to 2,389,340 baths, respectively. G-CSF use that not met criteria at least one category were 34.5%(1,396,495 baths) and 18.4%(749,701 baths) in before and after criteria implementation whereas unassessible of drug use were 11.5%(535,562 baths) and 19.5%(557,622 baths).

The results of this study suggested that implementation of G-CSF criteria significantly reduced inappropriate use of drug whereas improved compliance. Therefore, DUE program should be continually performed for appropriate, effective, and most benefit of drug use.

Department.....Pharmacy.....Student's signature.....

Chanidapa Tawenuch

Field of study.....Clinical Pharmacy.....Advisor's signature.....

Prapapuck Silapachote

Academic year2004.....

Co-advisor's signature.....

Udomsak Bunworasate